

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 52 K, félévre 26 K, negyedévre 13 K.
Postai szétküldéssel évnegyedenként 14 K.
Egyes szám ára 1 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Köszeg, Várkör 39. sz.

Nyitlár sora 3 korona.

Hirdetések nagyság szerint jutányos árkban számíthatnak.

Az adománygyűjtést

miniszteri rendelet szabályozza, de nem világosan. Ennek folytán a nagyon kívánatos rendelkezés kárba vész. A visszaélések folytatására a legkülönbözőbb jogcímeket fogják kifundálni és a helyi hatóságok megszokott sablonossággal fogják az engedélyeket láttamozni, sőt támogató sorokkal melegen ajánlani, talán még vezetőt is a gyűjtő mellé adni, amint az már számtalanszor megtörtént. Attól függ, ki milyen fifikával tudja a hatóság fejét megnyerni, vagy melyik központi hatalmastól tud ajánló levelet felmutatni. A miniszter vagy tanácsosa így rázza le nyakáról az ilyen országos gyűjtőt a főispánra, ez meg tovább lefelé.

Ez ellen csak egyetlen orvosság beváló. Ha a helyi hatóság csak helyi szempontot mérlegel és helyi adománygyűjtésen kívül mást semmiképen sem engedélyez. Ez az egyszerűbb megoldás és egyben megkíméli a közönséget a zaklatástól és nem gyengíti adakozási erejét az ellenőrizhető helyi célokra. A múltban a helyi hatóság a könnyen beugró vidékre repített „gyűjtő-sáskákat” a legközelebbi vonattal való továbbutazásra figyelmeztette és ha volt is e miatt egy esztendőben egyszer valami felelősségrevonásféléje, se baj, a jó ügyért, a helyi érdekért, érdemes volt elszenvedni.

Ha a hatóság nem így kezeli az efféle ügyeket, akkor segíthet magán a közönségnek megpumpolásra kiszemelt része maga is. Állja ki néhány pengig az „agyonbeszélést”, de azután visszonozza azt ugyanolyan eleganciával és ékesszólással,

hogy a nemkívánatos vendég annak örüljön, ha megszabadulhat tőle, na pedig kellemetlenkedik, akkor meg plane gyorsan és bátran kell ajtót mutatni.

Nem a jótékonyosság ellen foglalunk mi állást. Szó sincs róla. Épen a jótékonyosság érdekében. Amit helyi vagy megyei célokra adunk, azt van módunk ellenőrizni, de amit ismeretlen tisztelgő nagyságok és előkelőségek, elsőosztályon pulmanózó és bérkocsin látogatásokat tevő kasszanyitogatók az általuk összegyűjtött százezrekekkel csinálnak, mennyi jut belőle a kitűzött célra, azt sohasem tudjuk.

Hasábotkat irhatnánk arról, hogy a lehangzatosabb frázisok és a legelegánsabb megjelenések mögött micsoda könnyelmű elherdálása folyik az adományoknak. Sajnos, hogy még tekintélyes egyesületek is odaadják nevüket oly célra, akárhányszor fix összegért bérbe, mert ez nekik még az elszámolásnál is biztosabb jövedelmet jelent.

Országosan rezdezni ez ügyet csak úgy lehetne, ha minden adománygyűjtésnél helybeli bizalmi is közreműködnek és a beszédett pénzt a városi pénztárban helyeznék el az engedélyezett célra való továbbítás végett, a központi elszámolást és hovatartást pedig nyilvános ellenőrzés alá helyeznék. Az ekképen engedélyezett gyűjtéseket is azonban specializálni kellene. Nem a legkényelmesebben elérhetőkre kell horgászni, hanem minden érdekkör támogassa a maga ügyét.

Továbbá fontos az is, hogy a mai városi közönség már nem bírja azt a sok „áldozatkészséget.” Manapság az anyagi erő nem a városban, a falvakban található. Miért

hát mindig csak a városokat? A múltban a város volt a kulturterjesztő, helyénvaló is volt, mert a szegény falu nem bírta és nem is volt rá alkalmas. Most azonban megváltozott a gazdasági helyzet. Be kell vonni a falut a kulturkötelességek teljesítésébe. A városokban ugyan még mindig akad sok lelkes alkalomcsináló és se szeri se száma a multságoknak és áldozatalkalmaknak, no de se baj, ezt valahogyan még elszenvedhetjük, mert helyi érdek nyilvánul meg benne mindig, — de hogy még ellenőrizhetetlen célokra és elszámolásokra is odaadjuk nagyon sokszor utolsó filléreinket, azt nem kívánhatják a koplaló és lerongyolt vidéki városoktól. Azért tehát hagyjanak békét ezeknek. Ne uszítsák rájuk ezeket az előkelő idegeneket, — de ha felülről lefelé mégis ránk rázzák, hát akkor, jó polgártársam, segíts magadon fentti recept szerint ahogyan tudsz és az Isten is megsegít annak már bevált biztos sikerében.

Hirdetmények.

Közhirre teszem, hogy Abért István koszegi Rohonezi utca 27 hsz. alatti lakos 3 éves 160 cm. magas peje megnyult csilaggal, hidegvérű ménje bizottsági vizsgálat után az 1921. évi fedeztetési idényre tenyésztésre alkalmasnak találtatott.

Közhirre teszem, hogy a m. kir. Miniszter-előkség Népgondozó Aktiója egy mozgalmat indított meg, melynek a célja, hogy a budapesti, különösen az ipari munkásosztályból származó 12—16 éves gyermekeket vidéken a téli hónapokra elhelyezze.

Az elhelyezés 5—6 hónapig tart és az elhelyezett gyermekek az ingyentartás fejében

Pannonhalma.

Irta: Reményi Ferenc.

A szent Benedek-rend több mint száz éve (1815 ben) telepedett le Köszegen. A főgimnázium, amelyet itt fenntart s amelyben a rend tanárai tanítanak, egyike a legkiválóbbaknak; híre a Dunántul tekintélyes részére terjed ki. A mai felülről nemzedék sok derék tagja itt nevelkedett. Az ifjuság pedig évről-évre tódul e jeles tanintózetbe, mert szüleik tudják, hogy az itt működő tanerők párosítják a múlt nagy emlékeiből táplálkozó tradíciót a modern haladással, a vallás és erkölcs intenzív fejlesztését derűs világnézlettel, a lélek mellett mivelik a testet is és a szigort párosítják az ifjuság szeretetével.

Természetes tehát, hogy régóta vágyódtam megismerni azt a szent helyet, hol e kiváló tanárok képesítésüket nyerik, ahol majd ezer éve, már a felpogány Géza fejedelem meghonosította s utána nagy királyunk szent István a rend székhelyét Magyarországon megalapította, azt az erőforrást, ahonnan — mióta magyar él e hazában — kisugárzott a vallás, az erkölcs, a hazafiság és a tudomány szívós és céltudatos munkája: Pannonhalmát. Szíves

meghívás folytán a múlt hó közepén alkalman nyílt vágyamat kielégíteni. Ha az alábbiakban az ott töltött néhány nap emlékeit röviden összefoglalva ismertetem, azt hiszem általános érdeklődésre számíthatok azon szoros kapcsolatnál fogva, mely városunkat a népszerű „bencések”-kel összeköti.

A pannonhalmi monostor egy hármashalom legmagasabb és legészakibb kupján emelkedik 280 méter magasságban a tenger fölött, 16 kilométernyire Győrtől délkeletre. Ha az ember akár Sopronból, akár Pápa felől jövet vasuton közeledik Győr felé, néhány állomással előtte megpillantja jobb kéz felől a monostor koronázta hármashalmot magas tornyával, melyet az apostoli kettős kereszt díszít, jelölül annak, hogy innét indult ki az egykor pogány magyarság megtérítését célzó, történelmi fontosságú működés. Mennél inkább közeledünk hozzá a győr-zirc-dombóvári összekötő vonalon, annál impozánsabban domborodik ki Pannonhalmának látképe. A szemlélet is sejteti, ha nem tudnók, hogy ez uralkodásra, szellemi hatalom kisugározatására hivatott hely. A hegy nyugati lábánál Győrszentmárton helysége húzódik meg, mely nevét szent Mártontól vette, ki az egykor közelében állott Sabária

Sicciában született; e szentről vette első nevét a szent hegy is és ő a védszentje a monostornak. Enyhén emelkedő szerpentin ut vezet föl a hegyre és amidőn föléjük a várszerűen épített monostor tornyos kapujához, magas kőkereszt a Megváltó szenvedő alakjával figyelemztet minket arra, hogy a hajdan fölvonható hidon át nem lovagvárba, hanem a hit bajnokainak menhelyébe érkezünk, kik azért vették körül épületeiket árkokkal, falakkal, hogy a hit eme mentsvárát a zord idők veszélyei ellen lehetőleg megvédhessék. A várudvaron Asztrik apát művészi szobra áll, azon pécsvárad bencés apáté, ki II. Sylvester pápától a szent koronát elhozta István királynak, a magyar királyság eme dicső szimbolumát.

A monostor hatalmas épületesoportja, ahogy most áll, legnagyobb részét újabb keletű építmény. Az ezer év folyamán tűzvész, lázadó pogányok, török és tatár sokszor elpusztították: mindannyiszor újonnan fel kellett építeni. A legrégibb korból csak az alapzat és a templom egy része maradt fenn. De mostani alakjában sem egyszerűre épült fel, hanem szervesen fejlődött a szükség szerint. Magvát a templom képezi, homloka felett az oszlopos magas toronnyal. Egyik oldalán belső udvar van, melyet a

szívesen vállalkoznak testi erejüket meg nem haladó, könnyebb természetű házkörüli munkára.

Felhívom a közönség, különösen pedig a gazdák figyelmét azon akcióra, mely emberbaráti és jótékony céljain kívül nagy szociális célt is szolgál, megismertetvén és megkedveltetvén a mostoha sorsban levő budapesti gyermekekkel a vidéket.

Jelentkezések annak felüntetése mellett, hogy az illető mely koru leány vagy fiugyermeket vállal és mely időre, mely feltételek mellett Városház 14 szám alatt adhatók le.

Köszeg r. f. város a tenyészkantartást magán vállalkozás útján kívánja biztosítani t. i. a vállalkozó beszerez tenyészkant, azt tartja s az emsek bugatásáért az illető drbkénti díjak lennének megállapítva.

Felhivatnak mindazok, akik a tenyészkantartásra vállalkozni óhajtanának sziveskedjenek a városi állatorvsnál eziránt érdeklődni.

Közhirre teszem, hogy további intézkedésig a közegei heti és országos állatvásárra hasított körmü állatok felhajtását betiltottam.

A magyar kormány a jelenleg tényleges katonai szolgálatot teljesítő 1895., 1896. és 1897. születésű évfolyambeli hadköteleseknek felváltása céljából az 1899. születési évfolyambeli népfölkelésre kötelezetteknek népfölkelési tényleges szolgálatra való igénybevételét rendelte el.

Az igénybevétel nemcsak a katonailag kiképzett, valamint a háboru tartalma alatt megtartott népfölkelési bemutató szemléken alkalmassáknak talált, de a polgári életben való nélkülözhetetlenségük miatt felmentett hadkötelesekre, hanem a 1899. születési évfolyamba tartozó népfölkelési tényleges szolgálatra alkalmas összes kötelezettekre kiterjed.

Ennélfogva azok az 1899. születési évfolyambeli népfölkelésre kötelezettek, akik a háboru alatt megtartott népfölkelési bemutató szemlék alkalmával alkalmatlannak találtak, vagy alkalmassáknak találtak, de utóbb alkalmatlanságuk miatt felülvizsgálati uton elbocsátottak, végül szemlekötelezettségüknek a háboru alatt bármely okból nem tettek eleget, jelenlegi alkalmasságuk felülbizsgálása céljából népfölkelési bemutató pótszemlére fognak elállítatni.

A bemutató pótszemlén megjelenni tartozó népfölkelésre kötelezettek összeírhatása céljából a honvédelmi miniszter rendelete értelmében felhivatnak a város területén tartózkodó összes 1899. évi születési népfölkelésre kötelezettek, akik az 1918. évi április hóban megtartott bemutató szemle alkalmával alkalmatlannak találtak, vagy a népfölkelési tényleges szolgálatból alkalmatlanságuk miatt elbocsátottak, vagy szemlekötelezettségüknek a háboru alatt nem tettek eleget, hogy összeírásuk céljából 1920. évi október hó 15-ig a városi katonai ügyosztálynál, Városház 14 szám

alatt jelentkezzenek. A jelentkezés alkalmával, a katonai viszonyokra vonatkozó mindennemű okmányait hozzák magukkal.

A összeírás céljából való jelentkezés elmulasztása az 1915. évi II. törvényeink 5. §-ába ütköző kihágás és a törvény teljes szigorával büntetettik.

Jambrits Lajos polgármester.

F. hó 3-án délelőtt egy darab külső motor gummi találtatott. Igazolt tulajdonos átveheti az államrendőrségnél.

Rendőrhatalóság.

Helyi hírek.

Október hatodikán, az aradi 13 vértanu emléknapján ünnepélyes emlék-istentisztelet volt a Jézus szent Szive templomában, melyen a polgári hatóságokon kívül az egész helyőrség is részt vett.

Remig napján, október elsején, a pannonhalmi főpát tiszteletére, szünete volt a főgimnázium deákjainak. Dr. Bárdos Remig bencésrendi főpátot, kit máskor tömegesen keresték fel tiszteletű nevenapján, most Pannonhalmára küldték el üdvözlőlevelüket és szerencsekívánataikat. Köszeg város közönsége nevében a polgármester gratulált ömeltőségének, aki, mint ismeretes, érdemei elismerésül városunk díszpolgára. Ugy értesülünk, hogy nemsokára a főgimnázium és a rendház látogatására ideérkezik, mely alkalommal ünnepi keretben fogják neki a díszpolgári oklevelet átadni.

Rendkívüli városi közgyűlés lesz a jövő héten, elrekláthatólag szombaton, mikor is folyó ügyeket intéz el a képviselőtestület.

Rendőrtudományi kurzuson vesz részt Budapesten Molitorisz Emil, rendőrségünk felügyelője. A kurzus hat hétig tart.

Hangverseny-estélyt rendezett első ízben a keresztény leányegylet. A főgimnázium dísztermében volt tegnap este. Holéczy Irma és Weinberger Emmy zongoráztak, Eölbay-Thyll Mancsi felolvasott, Nahrer Mici egy Wagner darabot adott elő, M. Zulawszky Erzszi szavalt, Widemann Mariska énekelt, (Hanély Dóra helyett, ki gyengélkedése miatt lemondani volt kénytelen) E.-Thyll Mancsi és Müller Jenő táncduettet mutattak be.

A közege—szombathelyi vasut igazgatósága kedden Czeke Gusztáv elnökletével ülést tartott, melyen a közgyűlés tárgyait vette tanácskozás alá. Egyelőre csak az 1918. évi zárszámadás volt lezárható, mert az 1919. évi számadásokat a vasuti elszámoló központ részéről még most sem fejezték be. Annak dacára, hogy a vasut közlekedésében ezen időben gyakori korlátozások fordultak elő, a lebonyolított forgalom emelkedést tüntet ki és mintegy 35.000

quadratura vesz körül; e keresztfolyosó ablakait gyönyörű üvegfestmények díszítik, melyek a kinszenvedés útjának ismeretes 14 állomását ábrázolják. A másik oldalán a nagyszabású könyvtárpépület csatlakozik hozzája. Ezt egy gyűrűvé egészíti ki a tulajdonképeni monostor három emeletes épülete. Ebben vannak a tanárok lakásai, a klerikusok lakóhelyiségei, a főiskola termei, szertárjai, a közösen használt termek, mint pl. a hatalmas refektorium (ebédlő), a társalgó és egyebek. Külön szárnyat képez az u. n. „palota”, egy háromemeletes épület, mely az előkelő vendégek elhelyezésére szolgál. Itt az egyik emelet nagyobb részét a „praelatura” foglalja el, egy négyszobás előkelő lakosztály, melynek fődíszét a csonttal berakott gyönyörű rokokó butorzat képezi. Itt szállt meg éppen ottidőzése alatt József főherceg, ki fiával, a fiatal József Ferenc főherceggel látogatni jött a rendet, melyhez már három nemzedék benső kapcsolata lúzi.

A nyugati homlokzat első emeletén fut végig a főpáti lakás szobasorozata. A quadratura keresztfolyosónak misztikus félhomályából lépünk be az előszobába, ahol livrés inas fogadja a vendéget. Majd belépünk az első szobába, melyből igen hatásos perspektíva kínálkozik, ha végig tekintünk az egyenes vonalban egymásba nyíló szobákon. Mindenütt régi butorok,

művészi arcképek, nagy üvegszekrényekben főlalmozott egyházi kincsek — többnyire nagyértékű ezüst művek — nemesek az egymást követő főpátok művészi ízlését, de a rend értékét becsülni tudó magyar királyok bőkezűségét is dicsérik. Legértékesebb darabja a kinsztárnak szent István koronázási palástjának egyetlen hű mása. Az utolsó szobában tartózkodik, többnyire íróasztalánál dolgozva a főpát, a magyarországi szent Benedek rend majdnem teljhatalmu vezetője. Itt fogadja többnyire vendégeit is. Ismeretes, hogy a jelenlegi főpát, dr. Bárdos Remig csak néhány hónapja foglalta el díszes, de annyira terhös állását. Előbb a mi városunknak egyik köztisztviselőben álló vezetőembere volt mint a főgimnázium igazgatója és a bencés-rend házfőnöke. A nagy állásbeli változás nem változtatott rajta, a külső díszjelvényektől eltekintve, semmit. Az ő szokott modorával, melyben a méltóság párosul a magyaros vendégszerető szíveséssel, fogadja ismerőseit és vendégeit. Szívesen eszeveg a közös multról, tudakozódik az újabb fejleményekről, nem panaszkodik a nagy teher miatt, melyek kel felelőségteljes állása — különösen a mai viszonyok mellett — reggeltől-estig igénybe veszik. Szavai egy kiagyensúlyozott, ólesen látó és szilárd elme megnyilatkozásai. (Folytatjuk.)

koronával több jövedelmet eredményezett. Az 1918. évi zárszámadások előterjesztésére a közgyűlést e hó 26-ára tüzték ki, míg az 1919. évi mérleget egy későbbi közgyűlésre kellett halasztani.

A közegei sörgyár részvényei után a közgyűlésen megállapított 5 illetve 10 kor. osztalékot csak akkor fogják kifizetni, ha a határozat jogerőssé lett. Ezt annak idején hirdetmény útján fogják közzé tenni.

A MOVE sportszakosztály e hó folyamán táncestélyt rendez. A sportevad lezárása jelentékeny deficittel járt. Ezt kell neki fedezni. Összeköti tehát a kellemest a pénzszerzés kötelezettségével és ha a közönség a deficit elhárítására nem látogatta elég sűrűn a sportnapokat, hát azt remélik, hogy egy kedélyes táncestélyre szívesebben áldoz néhány koronát. A lányok meg is mondták a sportoló aranyifjúságnak, hogy a legszebb goal utáni futkározásnál többet ér egy szuppesárdás. Hát most kedvébe akarnak járni a lányoknak és alkalmat nyújtanak erre. Olyan vigságot akarnak rendezni, hogy Szylveszterig sem fogy el a róla való megemlékezés. A legedesebb mulatság lesz ez, mely valaha a Mulató termeiben volt. Hogy miért a „legedesebb”? Azt majd meglátják azon az estélyen.

Közalkalmazottak beszerzési csoportja, mely az utolsó hónapokban, amikor a jelenlegi vezetők vállalták az ügyek intézését, oly kitűnően működött, hogy az összes tagok őszinte elismerését vívta ki magának, sajnos, nemsokára tevékenységét beszüntetni kénytelen. Az új élelmezési miniszter felosztalta valamennyit és helyébe a létező Közalkalmazottak Fogyasztási Szövetkezetét fejleszti országos intézménnyé, melynek a vidéken fiókjai lesznek és ezek fogják a közalkalmazottak szükségleteit központilag ellátni. Korai még véleményt mondani, de nincsen semmi bizalmunk akármilyen központositáshoz. Különösen a kisebb városok és egyéb fiókhelyek silylik meg ennek tulterheltségét. Azt kapják, ami a fővárosban vagy nagyobb vidéki gócpontokon megmarad, hol nagyon gyakran semmisen marad. Majd meglátjuk.

A gabonabeszolgáltatás ügyében az alispán auton beutazza az egész vármegyét és személyesen tárgyal az előljároságokkal. Csütörtökön Köszegen volt a szakreferensek kíséretében. A polgármesterrel folytatott tárgyalásnak az lett az eredménye, hogy városunk 500 méterháztát köteles a közlelmezés javára beszoalgtatni.

A városi vadászterület bérbeadásának árverése vasárnap délelőtt volt. Három társaság alakult e célra. A létező vadásztársaság, a régi bérlők új jelöltekkel kiegészítve és kigazdálkából és vendéglősből alakult csoport. A kikiáltási ár 8000 korona volt. A terület az összes mezőből és az alsó erdőből áll. 30.100 korona volt a legmagasabb ajánlat. Tízszer több az eddigi fizetett bérnél. A régi bérlőknek ujjakkal kiegészített csoportja kapta meg, mint legtöbbet ígérő. Azóta már 10.000 K. utóajánlatot tettek, de ilyen nem szerepelt az árverési feltételekben, tehát elutasították. A régi bérlők közül Chernel István, Jambrits Lajos, Müller Ferenc területeiket továbbra is megtartják, a dr. Stúr Lajos, Unger Elek volt területei Czeke Gusztáv és Frayberger Sándor és Ferencé lesznek. — Az a vélemény alakult ki a képviselőtestület körében, hogy minek is árverezték az egész területet egyben, mikor azt amugy is felosztják. Előnyösebb lenne a városra nézve, ha felosztva adná bérbé. Amennyiben a közgyűlésen az új szerződés jóváhagyást nem nyer, ily értelemben akarják az új árlejtést megtartani. Vadászok részéről az a vélemény, hogy a bérösszeg tulajdonosan magas. A vadállomány igen gyenge és legalább két esztendeig szüneteltetni kell a vadászatot. Ők hajlandók is erre, de nem biznak abban, hogy a sok orvadász is hozzájárulna.

A szüret nagy szorgalommal folyik a közegei hegyekben. Csak nagyon kevés helyen értek el közepes eredményt. A legtöbb szőlő sokat szenvedett a lisztharmat okozta korai rothadás miatt. A must ára az első napokban 10—14 kor. volt, utóbb és azóta már 20 koronáért is vezetik. Akik szorgalmasan permetezték és jól gondozták szőlőiket, nagyon jó minőséget értek el.

Népfelkelő pótszemlék lesznek október utolsó hetében. Azon 1899. évi születésűeket fogják felülvizsgálni, akik 1918-ban alkalmatlanoknak találtattak.

Petroleumot utalnak ki a szőlősgazdáknak. Holdankint egy litert igényelhetnek az előjárásnál.

A volt kommunista népbiztosok budapesti bűnügyi főtárgyalásán, mely már több hete tart, e héten Kőszegről is hallgattak ki tanukat. Somogyi István főtiszt és Eszter János detektív mint tanúk tettek vallomást Szamuely itteni szereplése ügyében. A népbiztosok ugyanis azzal is vannak vádolva, hogy ők hatalmazták fel Szamuelyt a véstörvényszéki jogkör gyakorlására és ennek folytán bűnrészesek az általa elkövetett gyilkosságokban.

A jövőmondó bódét, kifogásoltuk mult számunkban. Még lapunk megjelenése napján a főtérről a városmajorba helyeztette át a hatóság és ott is csak aznap maradhatott, másnap szerencsésen elköltözött. Felszólalásunk e gyors figyelembevételét nemcsak mi, de a közönség is megelégedéssel fogadta. Nem városba való az ilyen népbolondítás. Valami fehérszínű tenyérből olvasta a jövőt és jóslatokat tartalmazó cédulákat osztogatott. Ezért 10 koronát fizettek. Többnyire cselédleányok ugrottak be a galíciai csodának, azok, akik folyton panaszkodnak, hogy kevés a fizetésük, de az ilyen ostobaságra mégis odaadják keresetük egy részét. Egy pár falusi ember is kíváncsiskodott, hogy tenyerének vonalai még mennyi képzőművelésben kérgesednek meg, — hát ezek megtehetik, mi ezeknek 10 korona? Egy-két fej káposzta vagy egy marék szilva.

Ki hát a bűnös? (Beküldetett.) Nemrég ezt a kérdést firtatta egy cikkirő: Ki a mostani drágaság okozója? Sorra a vádlottak padjára ültette a gazdát, az iparost, a gyárost és kereskedőt és miután az egyik a másikat vádolta, mindnyáját felmentette, pedig ellenkezőleg mindnyáját el kellett volna marasztalnia, sőt még egy ötödiket is kellett volna odaitélnie, a munkást. A gazda joggal vádolja a többi négyet, hogy őt valamennyi zsarolja, de ugyanezt ezek is joggal állíthatják egymásról, amiből csak egy következik t. i. valamennyien bűnösök. A főbűnös azonban még hiányzik és ez a zsidó! Miért ez? Mert ez volt a többinek megrontója, ez volt a bacilushordozó, ki a vést általánossá tette. — A háboru sohasem szokot az erkölcsnek kedvezni; így a lezajlott háboru előkészítette a talajt, hogy a zsidóerkölcs a keresztények között is életre keljen. Az evangélium ugyan azt mondja, hogy a tanítvány nem mulja felül mesterét, de ez csak a jóban áll, ha rosszról van szó, akkor bizony akárhányszor a tanítvány kerekedik mestere fölé; s így nem csoda, hogy ma már a fentdicsért őt vádlott az áruzsora terén legyűri a legélelmesebb zsidót is. De azért a főbűnös mégis a zsidó, a drágaság maga pedig Isten büntetése. Hajdan az Isten vízőzönnel büntette a bűnös emberi nemet, ma bűnözönbe fullasztja. L. J.

Vidéki hírek.

Zanaton a háboruban elesett hősök emlékére a templomban művészi kivitelű üvegfestőzetű ablakot készítettek és a templomot újra renoválták. Ma fogják ünnepélyesen megáldani.

Szenteleken polgári iskolát létesítettek, melyet mult vasárnap ünnepélyesen avattak fel.

Szombathely város közgyűlése elhatározta a gázgyár és a városi villamos vasutnak átvételét. — A közlekedési üzemnek végelszámolását 17 ezer korona nyereséggel erősen támadták. Azt mondták, hogy majd mindennel szatószkodott, óriási forgalmat csinált, a maximált áraknál drágábban árusított és mégis alig maradt haszon belőle. Városi üzemnek csak úgy van értelme, ha nem keres hasznot, hanem a szegényebb osztálynak mindent olcsóbban szerez be. A számadások szakértői felülvizsgálását kérték többen, de a többség ezt elvetette.

Szombathelyen a községi pótdadót 100—200 százalékban állapították meg. Mivel azonban az új adótörvény az állami adókat öt-tízszorosra emeli, a határozat megváltoztatását kéri.

A szombathelyi elemi iskolákat ragályos betegségek miatt zárva tartják.

Szombathelyen az 1914. év óta letelepedett galíciai zsidók száma mintegy 200. Névjegyzéküket felterjesztették az elszállítás elrendelése végett.

A szombathelyi nagy kommunista tárgyalás, melyben főleg a direktórium tagok és a mellette működött egyéb vezetők a vádlottak, e héten került sorra a szombathelyi törvényszék ötös tanácsa előtt. A vádlottak száma 55, a tanúk több száz. Majdnem oly nagyarányú mint a félévvel ezelőtti kőszegi tárgyalás. Ez is több hétig fog eltartani. A fővádlottak Kovács József, Henez Kálmán, Dr. Geiringer Zsigmond, Urbán Lajos, Módly János és István, Udvaros István, Varga István és Dr. Fodor Antal, aki, mint ismeretes, Pozsonyba szökött. A vádindítvány zsarolás, zsarolásra való felbujtás, személyes szabadság megsértése, lopás és lázadás miatt szól. Védekezésük ép oly gyáva, mint volt a kőszegieké. Mindegyik ártatlannak mondja magát, semmit sem emlékszik, mindent a másiktól és ha rábizonyítják, akkor érdemül tudja be magának: emberségből, életmentés okából tette.

Közérdekű hírek.

A béke ratifikálásáról nyilatkoznak a miniszterek. Szükségét látják, hogy végre minden irányban felszabadulhasson a szabad forgalom és határaink megállapításával a nekünk megítélt területeket is elfoglalhassuk. Ezzel egyidejűleg a nyugatmagyarországi határok kérdése is eldöntésre lép.

Az ipartörvény revízióját hirdeti Rubinek miniszter, továbbá még a munkástörvénynek nagy bizottsági előkészítését.

A sajtócenzura eltörlése tárgyában indítványt terjeszt a nemzetgyűlés elé Beniczky Ödön volt belügyminiszter, Szombathely képviselője, ki megcáfolja azon hírt, hogy a pártból kilépni szándékozik.

Papai nuncius érkezett Budapestre. E római képviselő első külföldi jelensége az önálló Magyarországnak.

A bolgar király és miniszterelnök, valamint 504 katonai és polgári személy kiadatását követeli az antant. Azt felelték, amit Németország: ilyen aljasságra nem kaphatók, — de a felelőségre vonandókkal majd maguk fognak végezni.

A totók forrongásáról a Vág völgyben érkeznek hírek. Zsolnán és Ruttkán elkergettek a cseh előjáróságot. Katonai kirendeltségre volt szükség, hogy a rend helyreálljon. Statáriumot hirdettek és Prágából hóhért rendeltek Pozsonyba.

A galíciai zsidókat visszatoloncolják hazájukba. Eziránt Lengyelországgal már megtörtént az egyezség.

Tilos az adománygyűjtés, kivéve az egyházi és a szorosan vett jótékonyági célokra.

A vasutasoknak az elérendő tisztajövedelemből haszonrészesedést helyezett kilátásba Rubinek miniszter és a minisztertanács hozzájárulásával erre 500—1500 koronáig terjedő előleget osztat szét.

Diplomácia és Világháboru címen könyvet írt Andrassy Gyula gróf, melyben a háboru előzményeit, a háborut és a forradalmat tárgyalja. (Vajjon kisüti-e benne, hogy a nagybirtokek önző gazdasági politikája és az öt évtizedes Tiszagyűléte nagyban hozzájárult ahhoz, ami történt? Szerk.)

Amerikába is drágul minden. Még a pénz is. Nagy tökehiány van. 7—8% os kamatot fizetnek kölcsönök után.

Ausztrianak Németországhoz való csatlakozása tárgyában megtartják a népszavazást az antant ellenzése dacára.

Az osztrák új választások harcában erős szerepet játszik Nyugatmagyarország kérdése. A keresztényszocialista párt nagy tevékenységet fejt ki a többség elérésére és nyíltan hirdeti, hogy Magyarországgal jó viszonyban akar élni és ez okból a népek szabad önrendelkezésének alapján áll.

Csehországgal legközelebb megnyílik a postaforgalom.

Az orosz viszonyok tarthatatlanok. A bolsevik hadsereg veresége, az óriási drágaság, a közállapotok ziláltsága, a tekintély hiánya összeomlás felé viszi a bolsevista uralmat.

A botbüntetés alkalmazása esetén a végrehajtás a fogházor elkülönített helyén alsó nadrágban deresre fektetve hajtják végre. Ha egészségi okokból végrehajtani nem lehet, legfeljebb egy hónapra halasztható el, esetleg mindjárt elzárásra változtatják.

Taviratozni lehet Romániába. Minden szóért 2 kor. díjat szednek, de csak antant nyelven, vagyis franciául, angolul, olaszul és románul.

Villamosítják a vasutakat, mert ezáltal jelentékeny szénmegtakarítást érnek el. Villamos mozdonyokkal is kísérleteznek.

Heti széljegyzetek.

Hát csakugyan árnyait vadászta volt a vadászterület licitációja. Előre megjósoltuk, pedig nem tudtuk, hogy három társaság is pályázik rája, de ismerjük a helyi viszonyokat. Kutya se törődik némely ügyel, de ha észreveszik, hogy akad valaki, aki törődik, — hopp, egyszerre többen is — no, mondjuk: érdeklődnek. A hivatalos bizottság elsőnek egy szarvast hajtott fel. Más néven: kikiáltási ár 8000 korona! Erre egyszerre több lövést is leadtak, de egy sem talált. Következtek az özikék, a rókák, vagyis egy-egy ezressel feljebb lőttek. Végre a nyulak százasai bukdácsolnak, hol sürribben, hol ritkábban, azután párosával a fácánok és foglyok, — minek a végén 30.100 vad — korona került a város terítékére. Ez a kiszagzók érdeme. Ők kevesebbet lőttek, de jobban találtak, ami nem csoda, mert közülük még a hajtó (Treiber) is felcsapott vadásznak. Ha ezentul drága lesz a vad, nem alaptalanul árfelhajtásnak (Preis-Treiber) fogják betudni.

A szombathelyi Népgondozó-ünnep moziképet itt is bemutattak. Egyformán jártak: akik az ünnepélyen részt vettek és akik csak a moziban nézték. Amazok porul jártak, ami a porfelhőket is hiven mutató képeken látható volt, emezek pedig porul, mert a film sem nyújtott mást, mint csalódást.

A szombathelyi ünnepély filmjén feltűnt a diszmenetnek rohamlépese. Méltóságteljes lépés helyett mustülévezetre valló gyors futás. Pedig dehogyan. Eppen ez a leghívebb része a felvételeknek. Siettek szabadulni a sok disztól, a sok portól és figyelmes vendégszeretettől.

A szombathelyi filmen a főalak a miniszterelnök. Ha cilinderjét levette, megoperált fejszékét fekete szalagkötését a bámészködő Bütyök András abricsnak nézte és sajnálkozva mondta: „Tyúti, az esze tokja, hát annyira repezti az ország gondja, hogy már abrics köllött rája.”

Persze a kőszegieknek a filmen legjobban tetszett az ő diszmagyaros polgármesterük. Nem lokalpatriotizmusból, hanem mert olyan hiven képviselte őket. Ő ugyanis a filmről szinte lecazag oly derűtségben van azon megörököltve. A kőszegiek össziimpresziójuk után szakasztott olyan derűtségben voltak.

A drágaság terjesztői tulajdonképpen éppen az e felett mindig megbotránkozó újságok. Csodaképpen írják majd minden nap, hol milyen borzasztó drága valami. Mit?, olvassák a falvakban, ott már annyi az ára? No, legyen nálunk is annyi. Sőt még hegyibe licitálnak. Ne adjuk, lesz még drágább is. — Az asszonyok traccsolása is mindig körül mozog, hogy ki milyen borzasztó árt fizetett. — A piacon sohasem hagyják a kofával alkudozó asszonyt magára. Egyedül legyűrné az árakat. Ez másokra is hatna. Ha többen odatoláknak, éppen az ellenkezőjét érik el. A kofa a nagy tolongás láttára rátartósabb az árakkal. Könnyű az árdragítóknak. Mindenki őket segíti!

Alkalmi vétel! 80.000 koronás jól védelmező

lánc-közhírta

elköltözködés végett a fele árban eladó. Bővebbet a Vásártéren a hintatulajdonosnál.

Sport.

A Soproni Sportkedvelők Köre I. csapatával tartott mérkőzés egyetünk javulásáról számol be, mert mig az első mérkőzés eredménye 2:0 javunkra s a Sopronban megtartott revanche-mérkőzést 3:1 arányban nyertük meg, a mult vasárnap 3:0 eredménnyel maradtunk győztesek. Egész mérkőzés alatt kapujukhoz szögeztük Sopront s nem rajtunk mult, hogy csak 3 goalt kaptak.

Feltűnő azonban az a sajtóságos jelenség, hogy a sportközönség ahelyett, hogy mindig nagyobb és nagyobb számban jelenne meg a mérkőzésen, inkább szemmel látható módon gyérül s ugys szegény egyetünk megint deficittel dolgozik. A mai mérkőzést már az új sportpályán, a Vásártéren tartjuk meg, ahol a Szombathelyi MOVE Sportegylettel mérjük össze erőnket. Itt e helyen a legmelegebben megköszönjük a katonai alreáliskola nagyon tisztelt vezetőségének azt a szíves jóindulatát, amellyel ezideig egyetünk felvirágzásához megadta a lehetőségeket s az iskola játékerterét sportcéljainkra szíves

volt átengedni addig is, amíg a végleges pályát — egyelőre még csak ideiglenesen — megszerezhettük. Ezért pedig Köszeg város nagyérdemű tanácsát illeti a hála, míg a pályának a footballmérkőzésekre való alkalmassá tételéért Pados Jenő alezredes urnak kell leghálásabb köszönetünket tolmácsolni, amiért a rendelkezésére álló katonasággal a Vásártéren kijelölt pályát megfelelően átalakította.

Ezuttal ismételtén kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy mérkőzéseink iránt fokozottabb érdeklődést tanúsítsanak, mert — mint azt már oly sokszor megemlítettem — csak ezáltal válik lehetővé városunkban a sportéletnek felvirágzása és a Köszegi Sportegylet anyagi nehézségekkel való küzdelmének megkönnyítése.

-er.

Elektro Bioskop

a „Mulató” nagytermében.

Műsor: Ma vasárnap, október 10.-én:

NANTAS.

Dráma 4 felvonásban, 5 szerepben Fenyő

Emil és Németh Juliska.

És a kísérőműsor.

A köszegi kir. járásbiróság.

Pk. 1616/1920.

Hirdetmény.

A köszegi kir. járásbiróság közhírré teszi, hogy Szitár Jánosné szül. Mikovits Mária seregélyházi lakos részéről 28.000/1919. I. M. sz. rendelet értelmében Szitár János holtaknyilváníttatása iránt az eljárást megindította és hogy Szitár János részére ügygondnokul dr. Stur Lajos ügyvédet kirendelte.

Az eltűnt neve: Szitár János, születésének helye Seregélyháza, születésének ideje 1875. augusztus 8, szülei neve: Szitár János és Kiss Anna seregélyházi lakosok, házastársának neve: Mikovits Mária seregélyházi lakos, gyermekeinek neve: Szitár János, József és Mária, ezek kiskoruk a felsoroltak mindnyian seregélyházi lakosok, az eltűntnek foglalkozása: földműves, utolsó lakóhelye az eltűntnek Seregélyháza, ebben a községben ingatlan vagyona van.

Az eltűnt 1915. január 24.-én a m. kir. 18 sz. honvédegyalgezerrehozott vonult be mint ahhoz a csapathoz, amelyhez az ismert adatok szerint eredetileg beosztották (anyaezred) utójjára a 313 sz. honvédegyalgezered 10. századában teljesített szolgálatot, katonai rednfokozata nem volt, utolsó ismert tábori posta száma: 253. a hadiesemény amely közben nyomra vezetett a m. kir. honvédelmi miniszter 1915. június 2-5. között Kol. Malin mellett (Wojnyia) állítólag hősi halált halt.

A bíróság felhív mindenkit, hogy abban az esetben, ha az eltűnt életbenlétéről, tartózkodó helyéről, halálának vagy eltűnésének körülményeiről, így különösen arról lenne tudomása, hogy az eltűnt a hirdetményben jelzett időn túl még életben volt, ezt a hirdetménynek a bíróságnál történt kifüggesztésétől számított 60 nap alatt vagyis 1920. évi december 26. napjáig jelentse be.

Ha az előbb megjelent időpontig bejelentés nem érkezik, a bíróság az egyébként ki derített tények alapján fog a holtak nyilvánítás kérdésében határozni.

Köszeg, 1920. szeptember 23. án.

Dr. Manninger Sándor kir. bíró.

A kiadmány hitelül:

Pajthy irodaigazgató.

Siremlékek, kőkeresztek

gránit, márvány és homokkőből valódi aranyozású felírással; — egyszerű és miniatűr cementlapok, cementcsövek, kőgyűrűk, vályuk, portlandcement és mész a legolcsóbb napi áron kapintó

ZERTHOFER MIHÁLY cementáru és márvány ipartelepén Köszegen.

MEGHIVÁS

a köszeg-szombathelyi h. é. vasut r. t.
1918. üzletévérol

1920. évi október hó 26.-án délután 3 órakor

Köszegen a városháza közgyűlést termében tartandó

XXXVII. évi rendes közgyűlésére.

N a p i r e n d:

1. Az igazgatóság jelentése az üzletkezelésről.
2. Az 1918. évi számadás és mérleg előterjesztése.
3. A felügyelőbizottság jelentése.
4. Határozathozatal a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása felett.
5. 2 igazgatósági tagnak és 2 ügyalapítóval 40. §-a értelmében Köszeg szab. kir. város képviselőtestületének felhatalmazása alapján az 1924. évi közgyűlésig 5 üzletévre, továbbá felügyelőbizottsági 1 póttagnak a részvényesek közül az 1921. évi közgyűlésig 2 üzletévre terjedő működési időre való választása.

Köszeg, 1920. október hó 6.

Az igazgatóság.

Az üzleti számadás és mérleg, úgy az igazgatóság és a felügyelőbizottság jelentése a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a társaság pénztáránál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A közgyűlésen az a részvényes jár szavazati joggal, aki részvényeit vagy részvényeiről szóló letétjegyét (20. és 28. §.) 8 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál letette.

Egy részvényes saját letett részvényei után 20-nál több szavazattal nem birhat, egynél több meghatalmazást nem vállalhat s a meghatalmazott megillető szavazatokkal együtt sem birhat 40-nél több szavazattal.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Mérleg 1918. évről. Vagyon: Vasutépítés és felszerelés 635.800,—, Szombathely állomás bővítése 79.014.19,—, Köszegi állomásépület 34.451.59,—, Pénztárkészlet 2.632.38,—, Takarékpénztári betétek 128.497.06,—, Postatakarékpénztári betét 611.75,—, Igazgatósági tagok óvadéka 22.000,—, Adósok 48.320.38,—, Összesen 951.427.35.— **Teher:** Részvénytörke 635.800,—, Tartalékalap 58.912.11,—, Órház és csatlakozási számla 22.184.36,—, Felépítmény megerősítési alap 88.523.25,—, Szombathely állomás bővítési kölcsön 79.014.19,—, Kisorsolt elsőbbségi részvény 400,—, Fel nem vett osztalék 2.220,—, Jelenléti jegyek és jutalékok 3.000,—, Óvadékok 22.000,—, Hitelezők 4.169.44,—, 1918. évi tiszta nyereség 35.204,—, Összesen 951.427.35.—

Eredmény számla 1918. évről. Tartozik: Üzletkezelésért 200.170.62,—, Törlesztés és kamatok 30.936.18,—, Igazgatósági s irodai kiadások 2.480.87,—, Adók és illetékek 11.537.48,—, Felépítmény megerősítési alapra 31.397.52,—, Jelenléti jegyek és jutalékok 3.000,—, 1918. évi tiszta nyereség 35.204,—, Összesen 314.726.67.— **Követel:** Üzleti jövedelem: a) forgalom 311.021.67,—, b) postaszállítás 3.600,—, c) rakhelybér 105,—, Összesen 314.716.67.—

Értesítés.

Tisztelettel értesitem Köszeg város és vidéke m. t. közönségét, hogy

kárpitó üzletemet

Köszeg, Jurisits tér 10. sz. (Városház mellett) újból megnyitottam.

Elvállalok divanyok, matracok stb. készítését és feldolgozását, ugyszintén minden szakmába való javítást — házaknál is — jutányos árké mellett.

Kiváló tisztelettel **Muszli Sándor**
kárpitó és diszító.

Kocsis,

ki erdei utakon jártas, fő fizetéssel azonnal felvétetik Frankl Lajosnál Köszegen.

Szürke oposum prém

kerestetik megvételre esetleg élelmiszer kicserélésre. — Ajánlat a kiadóba kéretik.

Mindenféle

villamos berendezéseket,

javitásokat és teljes malomvilágítási berendezéseket rézanyagból gyorsan és jutányos árral eszközölök. Motor- és dynamó-tekercselések elvállaltatnak.

Teljes tisztelettel

Kiss Elemér villanszerelési vállalata
KÖSZEG, Várkör 88. sz.

Tánciskola megnyitás.

Vanszerencsém a n. közönségnek becses tudomására hozni, hogy Köszegen a „Mulató” nagytermében f. évi október hó 15.-én, egy újabb

táncanfolyamot

kezdek, melyen a legmodernebb magyar és szalon táncokat tanítom.

Beiratkozni lehet tanításom és az órák alatt a teremben. — Tanítási órák este 8 tól 10 óráig.

Kiváló tisztelettel

Gabos Géza okl. táncitanító.

Minden szombaton hosszabbított óra éjféliz cigányzenével.

Szabóhegyen ma
édes must kapható.

Egy plusz-berendezés,
egy mángorló és egy vörös márványasztal eladó. — Kayszrál-utca 2.

Házakhoz megyek

villamos körfürésszel
fát fűrészelni

mérsékelt árért. — Előjegyzést elfogadok
Pallisch-utca 11. szám alatt.

Kiss Elemér vil. szer. vállalkozó.